

Ko e Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau' pea mo e Tukupau Fakafoki Tokanga'i Fānau'

Child Care Benefit and the Child Care Tax Rebate—Tongan

'Oku tokoni 'a e Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau' ki he fakamole 'a e ngaahi fānau 'oku nau ngāue'aki 'a e ngaahi kautaha ma'ungofua pea/pē lesisita. Ko e Tukupau Fakafoki Tokanga'i Fānau' ko e tokoni tākaki atu ki he ngaahi fānau 'oku ngāue ki he totongi 'o e tokanga'i ē fanau'.

Ko hai te ne lava 'o ma'u 'a e Totongi Monū'ia Tauhi Fānau?

'Oku lava keke ma'u e Child Care Benefit (Vahe Tokanga'i Tama) kapau 'oku ke fakalato kotoa e ngaahi tu'unga ko'eni 'i lalo:

- 'Oku ke tauhi ha tamasi'i
- Ko ho'o tamasi'i 'oku hu ia kiha tauhi'anga fakalao pe lesisita pea ko koe teke totongi 'e tokanga'i 'ae tamasi'i
- 'Oku fakalato ho'o tamasi'i e ngaahi fiema'u ki he huhu ta'ofi (pe 'oku 'ataa ia ke 'oua 'e kau)
- Ko koe moho hoa 'oku mo fakalato e ngaahi fiema'u nofo fonua (pe 'oku 'ataa ke 'oua 'e kau)

Ko e Ma'ungofua ke Tokanga'i Fānau 'oku fakahoko 'e he ngaahi kautaha kuo fakangofua 'e he Potungaue Ako', Potungāue Ngāue mo e Fetu'utaki Fakak-potungāue'. Ko e tokanga'i 'aho kakato lōloa, tokanga'i faka-'aho ma'a e fānau', tokanga'i taimi kimu'a mo e tuku 'a e ako', lolotonga 'a e tutuku', 'i 'api, mei he taimi ki he taimi, 'oku nau ma'u ngofua.

Ko e Tokanga'i Fānau Lesisita oku fakahoko ia 'e he ngaahi kui, kāinga, ngaahi kaume'a, pē kakai lesisita ke nau ngāue fekau'aki mo e tokanga'i fānau 'oku nau lesisita 'i he 'Ōfisi Tokoni Fānau' 'Oku kau foki heni 'a e kakai taautaha 'oku nau ngāue 'i he ngaahi 'apiako totongi ma'a e fānau te'eki hū 'o ako', ngaahi kinitākāteni, pea mo e ngaahi kautaha tokanga'i fānau 'i tu'a taimi ako mo e ngaahi kautaha 'oku 'ikai taimi tuku pau. Ko e founa ke ma'u ai 'a e Totongi Monū'ia Tauhi Fānau lesisita', kupoau ke mo lava mo ho hoa 'o fai lelei 'a e ngāue', ako ngāue' mo e sivi 'o e ako'.

Ngaahi houa ngofua

Koe ngaahi famili kotoa 'oku ngofua kenau ngaue'aki ha tauhi kuo fakangofua tenau ala ma'u 'o a'u hake ki he houa 'e 24 'oe Vahe Tauhi Fānau he week ki he tamasi'i. Teke lava:

- Ma'u 'o a'u ki he houa 'e 50 'oe Vahe Tauhi Tama ma'ae tamasi'i taautaha 'i ha tauhi'anga kuo 'osi fakangofua kapau ko koe moho hoa 'oku mo lolotonga ma'u ngaue pe lolotonga kumi ngaue, ako ngaue, pe ako 'o 'ikai toe si'i hifo he houa 'e 15 'i he uike pe houa 'e 30 'i he uike ua pe 'oku faka'ataa mei he fiema'u ko'eni,
- Ma'u 'o a'u ki he houa 'e 50 'oe Vahe Tauhi Tama ma'ae tamasi'i taautaha 'i ha tauhi'anga kuo 'osi lesisita kapau ko koe moho hoa 'oku mo lolotonga ngaue pe lolotonga kumi ngaue, ako ngaue, ako 'i ha ngaahi taimi pe he uike pe 'oku faka'ataa mei he fiema'u ko'eni,
- Ma'u 'o a'u ki he houa 'e 50 e Child Care Benefit ki he tamasi'i taautaha 'i ha tauhi 'anga kuo 'osi fakangofua kapau ko koe moho hoa 'oku 'ikai kemo faingamalie ke tokanga'i ho'omo tama 'o laka hake he houa 'e 50 he uike koe'uhi koe ngaue, ako pe ngaahi fatongia ako ngaue (kau ai e fefononga'aki ki he moe meihe ngaue).

Ko e hā 'a e lahi 'o e Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau te u ma'u?

Ko e ngaahi tu'unga vāhenga 'oku lolotonga ngāue'aki 'oku kamata 'i he 'aho 7 'o Siulai 2008.

Ko e ngaahi famili 'oku nau ngāue'aki 'a e ngaahi kautaha 'oku ma'u ngofua' 'a ia 'oku nau ma'u 'a e pa'anga hūmai 'e \$36,573 pē si'i hifo te nau lava 'o ma'u 'a e tu'unga mā'olunga taha 'o e Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau ma'a e tamasi'i 'oku te'eki ta'u ako ko e \$3,47 ki he houa pē \$173.50 ki he houa 'e 50 ki he uike. Ko e tu'unga mā'olunga taha ma'a e tamasi'i ako 'oku pēseti 'e 85 'o e tu'unga mā'olunga taha ma'a e tamasi'i te'eki ta'u ako'. Ko e ngaahi tu'unga totongi ko 'eni 'oku fakalahi hake 'i he toko lahi ange 'a e fānau 'oku tokanga'i'.

We speak your language ☎ 13 1202

www.familyassist.gov.au

Australian Government
Family Assistance Office

Child Care Benefit and the Child Care Tax Rebate—Tongan

'Oku holo hifo 'a e Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau 'i he a'u 'a e pa'anga hūmai 'a e fāmili' ki he \$36,573, Ko e ngaahi fāmili 'oku laka hake 'enau pa'anga hūmai ki he mā'olunga taupotu, kuo tu'utu'uni' 'e 'ikai ke nau ma'u 'a e tu'unga si'isi'i taha 'o e Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau. Ko e pa'anga hūmai taupotu ki 'olunga' 'a ia 'e 'ikai ke nau ma'u 'a e Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau ko e \$126,793 ki he tamasi'i 'e taha, \$131,457 ki he fānau 'e toko ua, \$148,452 ki he fānau 'e toko 3 pea mo e \$28,020 ki he tamasi'i 'e taha 'oku tokanga'i 'i he tu'a 'o e tamasi'i hono 3. Ko e ngaahi fāmili eni ia 'e fakafuofua 'oku nau 'i he tu'unga 0 'i he Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau'. 'E lava heni 'e he ngaahi fāmili ni ke hokohoko atu 'enau ma'u 'a e Tukupau Fakafoki Tokanga'i 'o e fānau'.

Ko e ngaahi fāmili 'oku nau ngāue'aki 'a e ngaahi kautaha lesisita 'oku totonu ke nau ma'u 'a e tu'unga ko e \$0.581 ki he houa 'o a'u ki he \$29.05 ki he uike pea fe'unga mo e houa 'e 50 ki he tamasi'i 'oku te'eki te ta'u ako'. Ko e tu'unga totongi ki he tamasi'i ako' ko e peseti 'e 85 'o e tu'unga totongi 'a e tamasi'i te'eki ako'. 'Oku mahu'inga ke fakatokanga'i 'oku 'ikai ke ke ma'u 'a e Tukupau Totongi Fakafoki Tokanga'i Fānau.

Ko hai te ne ma'u 'a e Tukupau Totongi Fakafoki

'E lava foki ke ke ma'u mo e Tukupau Fakafoki Tokanga'i Fānau kapau 'oku ke kau 'i he ngaahi tu'unga ko eni:

- 'Oku ke ngāue'aki 'a e kautaha tokanga'i fānau kuo fakangofua
- Kuo 'osi fakafuofua 'oku totonu ke ke ma'u 'a e Totongi Monū'ia Tokanga'i Fānau'
- Kuo mo lava'i mo ho hoa 'a e tu'unga 'o e ngāue', ako ngāue', sivi 'o e ako' ('o fakataumu'a ki he tukupau fakafoki')

Ko e hā ē lahi 'o e Tukupau Fakafoki Tokanga'i Fānau te u lava 'o ma'u?

'E kamata mei Siulai 2008, ko e ngaahi fāmili 'oku totonu ke nau ma'u 'a e Tukupau Fakafoki' 'e lava ke nau ma'u 'a e pēseti 'e 50 'o 'enau fakamole 'i he ngaahi totongi 'o e tokanga'i fānau, 'i he kautaha ma'ungofua, 'o a'u ki he mā'olunga taha ko e \$7,500 ('o fakatatau ki he tu'unga vāhenga) ki he tamasi'i 'e toko taha ki he ta'u.

Ki ha toe ngaahi fakamatala:

- Telefoni ki he Family Assistance Office ('Ofisi Tokoni Ma'ae Fāmili) 'i he **13 1202** he vaha'a 'oe 8.00 pongipongi moe 5.00 efiafi (EST) Monite ki he Falaite ki ha fakamatala 'i he lea faka-Tonga.
- 'Ahia e peesi initaneti koe www.familyassist.gov.au
- 'A'ahi ki he 'Ofisi Tokoni ma'a e fāmili' ofi taha atu 'a ia 'oku tu'u 'i he ngaahi 'ofisi Medicare 'Aositelelia, 'ofisi Centrelink 'a e Pule'anga' mo e ngaahi fakafongona iiki 'o e 'Ofisi Tukupau 'a 'Aositelelia'.